

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2024

«ԼՈՒՅՍ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ,
ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հասցե՝ Փ. Բուզանդի 3, Երևան, ՀՀ
Հեռ.՝ +37412400004
Էլ. փոստ՝ info@luys.am

Բովանդակություն

Առաքելություն	3
Գիտահետազոտական կենտրոն	4
«Լույսը» ԶԼՄ-ներում	21
Աջակցություն մշակութային, գիտական, կրթական կազմակերպություններին	22

Առաքելություն I

«Լույս» հիմնադրամը եռակի առաքելություն ունի՝

ՍՈՎՈՐԵԼ, ԳՈՐԾԵԼ, ՀԱՄԱՍՏԵՂԾԵԼ:

ՍՈՎՈՐԵԼ.

Ձևավորել առաջադեմ և ստեղծամիտ սերունդ:

ԳՈՐԾԵԼ.

Ստեղծել հարթակ, որը հնարավորություն կընձեռի գիտելիքը, փորձառությունն ու կապերը ծառայեցնել ի բարօրություն համայն հայության:

ՀԱՄԱՍՏԵՂԾԵԼ.

Հավաքական մտածողության մշակույթ ձևավորելու նպատակով խթանել կարող ուժերի համատեղ աշխատանքը՝ ուղղված նորարարական մոտեցումներով առկա մարտահրավերների հաղթահարմանը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում «Լույս» հիմնադրամի թիմը շարունակել է իր լայնածավալ վերլուծական-հետազոտական աշխատանքը՝ անդրադառնալով ամենաբազմազան թեմաների:

Մեր ուշադրության կենտրոնում են գտնվել

			
ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ	ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ	ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ	ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ընթացիկ և արդիական զարգացումները:

Տնտեսական հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

▶ Տնտեսական ուղղությանն առնչվող արդիական տարբեր թեմաների շուրջ հետազոտություններն ու վերլուծությունները

▶ Պետական բյուջեի նախագծի ուսումնասիրությունը և կատարողականի մոնիթորինգը

▶ Երևանի բյուջեի նախագծի ուսումնասիրությունը և կատարողականի մոնիթորինգը

▶ ՀՀ կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվության ուսումնասիրությունը

▶ ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի հաշվետվությունների վերլուծությունը

Տնտեսական հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

- ▶ ՀՀ կառավարության գործունեության ծրագրի նախագծի ուսումնասիրությունը և հաստատված ծրագրի մոնիթորինգը
- ▶ ՀՀ կառավարության միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի վերլուծությունը
- ▶ ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի հրապարակած տվյալների մոնիթորինգը, այդ թվում՝ ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումների մասով
- ▶ Միջազգային կառույցների կողմից հրապարակված ցուցանիշների, այդ թվում՝ ինդեքսների ուսումնասիրությունը

Իրավական հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

▶ Իրավական և ժողովրդավարական պետության առանցքային տարրերին առնչվող օրենսդրական նախաձեռնությունները

▶ Մարդու հիմնական իրավունքներին առնչվող օրենսդրական նախաձեռնությունները

▶ Դատական իշխանության, այդ թվում՝ Սահմանադրական դատարանի կազմավորման և գործունեության վերաբերյալ օրենսդրական նախաձեռնությունները

▶ Արցախի Հանրապետության կարգավիճակի, Արցախյան հիմնախնդրի միջազգային-իրավական ասպեկտները

▶ Դատական և իրավական բարեփոխումների ռազմավարության շրջանակներում նախատեսված միջոցառումները

Իրավական հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

▶ Հակակոռուպցիոն ռազմավարության շրջանակներում
իրականացվող միջոցառումները

▶ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի կողմից
Հայաստանի մասնակցությամբ գործերով կայացվող
վճիռները, պրակտիկան

▶ Ժողովրդավարության, օրենքի գերակայության և մարդու
իրավունքների պահպանման ուղղություններով միջազգային
կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի վերաբերյալ
հրապարակվող փաստաթղթերը

Արտաքին քաղաքական և անվտանգային հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

▶ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին
քաղաքականության մոնիթորինգը

▶ Հայաստանում ռազմական և անվտանգային ոլորտում տեղի
ունեցող զարգացումների ուսումնասիրությունը

▶ Տարածաշրջանային և գլոբալ զարգացումների
մշտադիտարկումը

▶ Արտաքին քաղաքական և անվտանգային թեմաներով
միջազգային հայտնի վերլուծական կենտրոնների
հրապարակումների ուսումնասիրությունը

▶ Ադրբեջանական պաշտոնական լրահոսի մշտադիտարկումը
և վերլուծությունը

▶ Հայաստանի արտաքին և անվտանգային քաղաքականության,
տարածաշրջանային և գլոբալ արտաքին քաղաքական
հիմնախնդիրների վերաբերյալ վերլուծությունների
պատրաստումը

Քաղաքական հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

▶ Հասարակական-քաղաքական գործընթացները և դրանց
հետևանքները

▶ Իրական քաղաքականության (realpolitik) և արժեքաբանական
հենքի հակասությունների ուսումնասիրումը

▶ ԶԼՄ-ների միջոցով ծավալվող քաղաքական դիսկուրսի
մշտադիտարկումը

▶ Քաղաքական դաշտի սպեկտրալ վերլուծությունը

Քաղաքական հետազոտությունների և վերլուծությունների առանցքում են եղել՝

▶ ՀՀ-ում ծավալվող քաղաքական գործընթացների տեսական վերլուծությունը

▶ Քաղաքական գործընթացների դերակատարների վարքաբանական վերլուծությունը

▶ Քաղաքական գործընթացների մասնակիցների շահադրժման ուսումնասիրությունը

Հաշվետու ժամանակահատվածում հրապարակվել է շուրջ 35 հետազոտական և վերլուծական աշխատանք՝

1
ՓԵՏՐՎԱՐ
2024

ՉԻՆԱԿԱՆ «ԳՈՏԻ ԵՎ ՃԱՆԱՊԱՐՀ» ՆԱԽԱԳԻԾՆ ՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ. ԿՈՐՍՎԱԾ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԹՅ ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Անցե՛ք հղումով

15
ՓԵՏՐՎԱՐ
2024

ԵՄԵՆԻ ՃԳՆԱԺԱՄԸ. ԱՄՆ ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՔԵՐՆ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

Անցե՛ք հղումով

5
ԱՊՐԻԼ
2024

ԱՄՆ ԴԵՐԸ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՐԳՈՒՄ. ԻՆՉՆ Է ՍՊԱՌՆՈՒՄ ԱՄՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆԸ, ԵՎ ԻՆՉ Է ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀԵՏԱԽՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

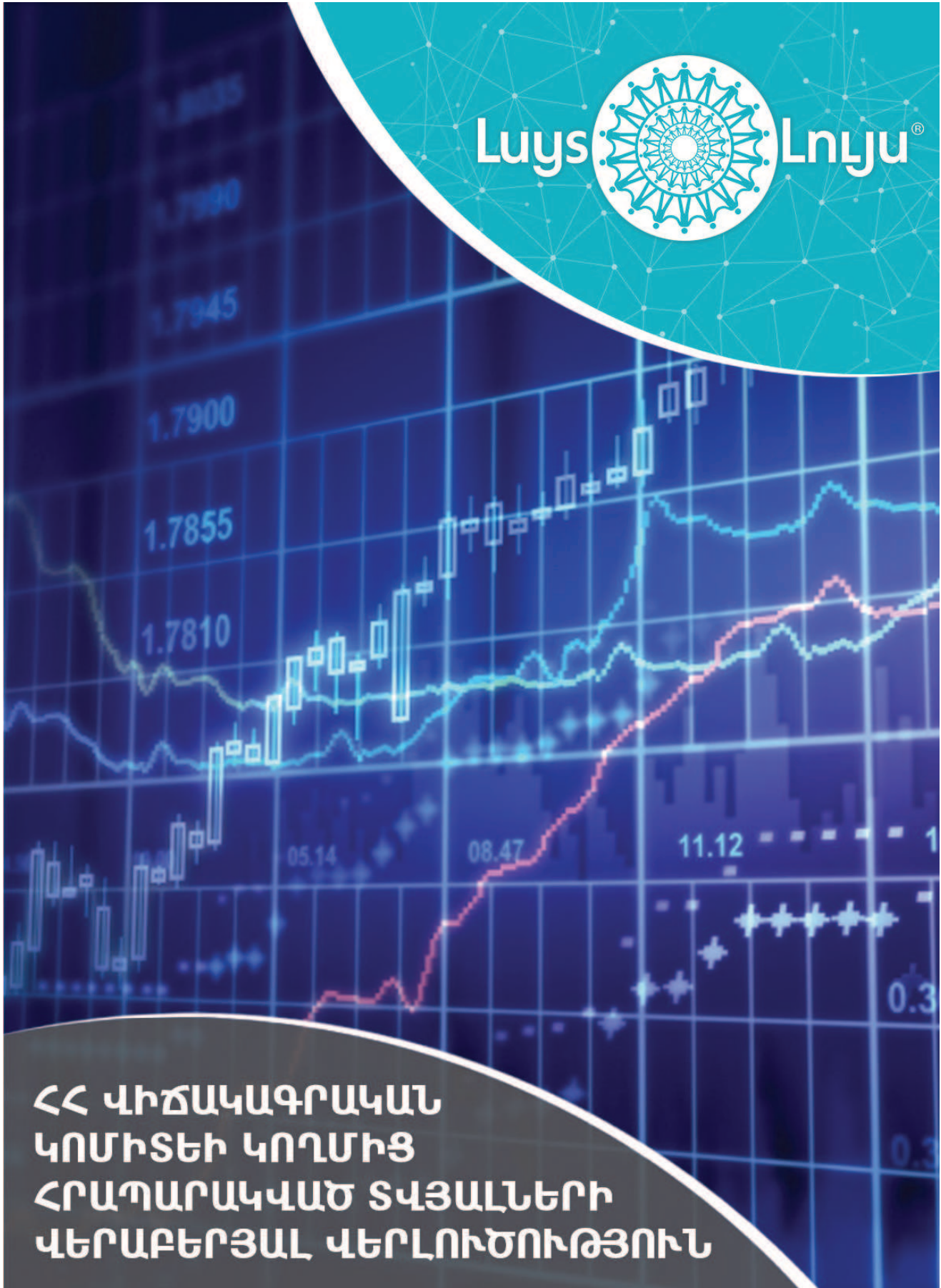
Անցե՛ք հղումով

27
ՀՈՒՆԻՍ
2024

ԱՐՏԱՀԵՐԹ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴԻԱՆՑ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՐԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՎ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ

Անցե՛ք հղումով

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ I

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2023 թվականի հունվար-դեկտեմբեր ամիսներին

 Անցե՞ք հղումով

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվարին

 Անցե՞ք հղումով

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-փետրվար ամիսներին

 Անցե՞ք հղումով

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-մարտ ամիսներին

 Անցե՞ք հղումով

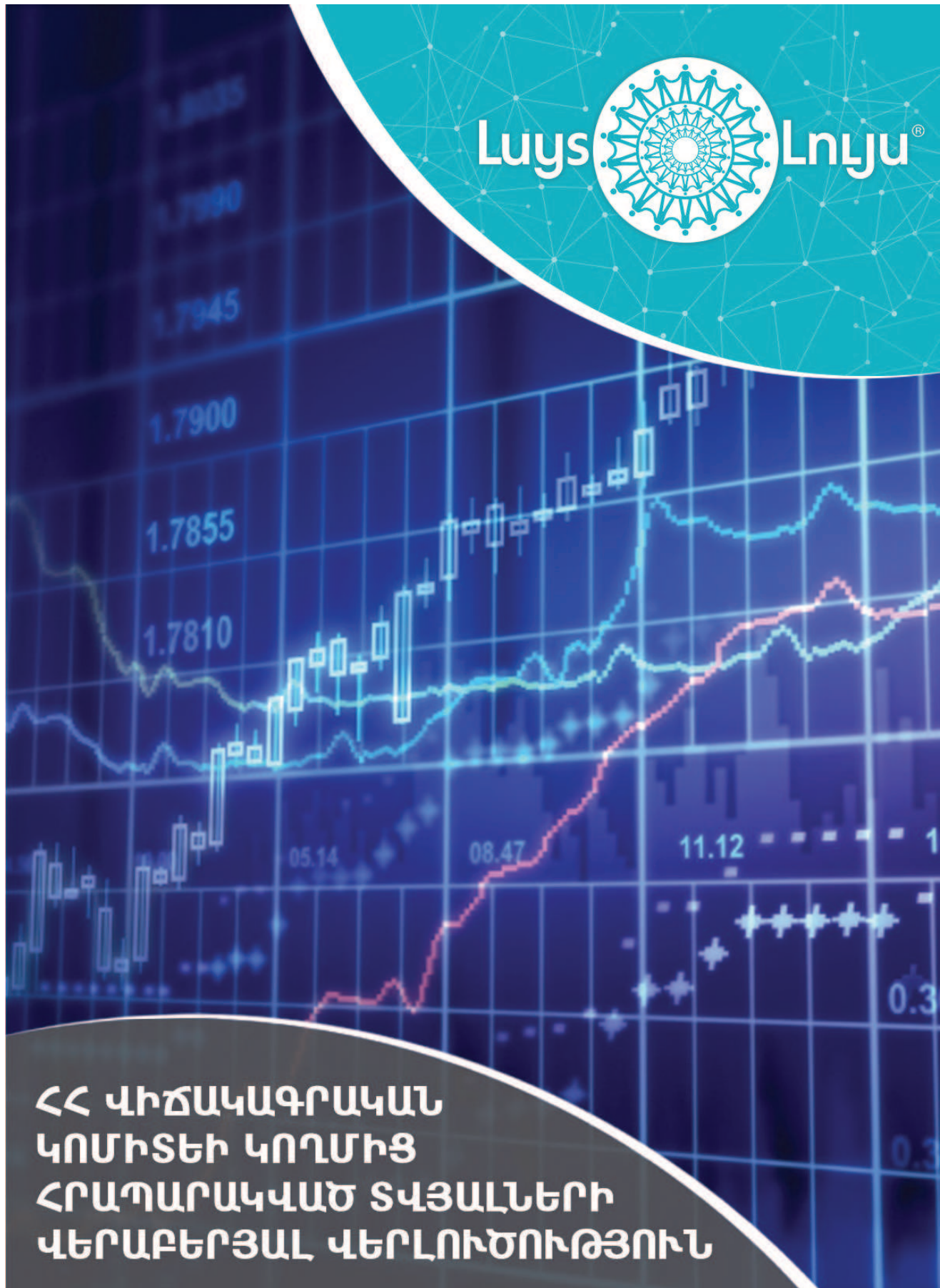
ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-ապրիլ ամիսներին

 Անցե՞ք հղումով

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-մայիս ամիսներին

 Անցե՞ք հղումով

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ I

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-հուլիս ամիսներին

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-օգոստոս ամիսներին

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-հոկտեմբեր ամիսներին

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ տնտեսության սոցիալ-տնտեսական զարգացումները 2024 թվականի հունվար-նոյեմբեր ամիսներին

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ պետական բյուջե |

2024 թվականի առաջին եռամսյակում ՀՀ պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության վերաբերյալ

[Անցնք հղումով](#)

2023 թվականի ՀՀ պետական բյուջեի կատարման վերաբերյալ

[Անցնք հղումով](#)

ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2023թ. տարեկան հաղորդման վերաբերյալ

[Անցնք հղումով](#)

2024 թվականի առաջին կիսամյակում ՀՀ պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության վերաբերյալ

[Անցնք հղումով](#)

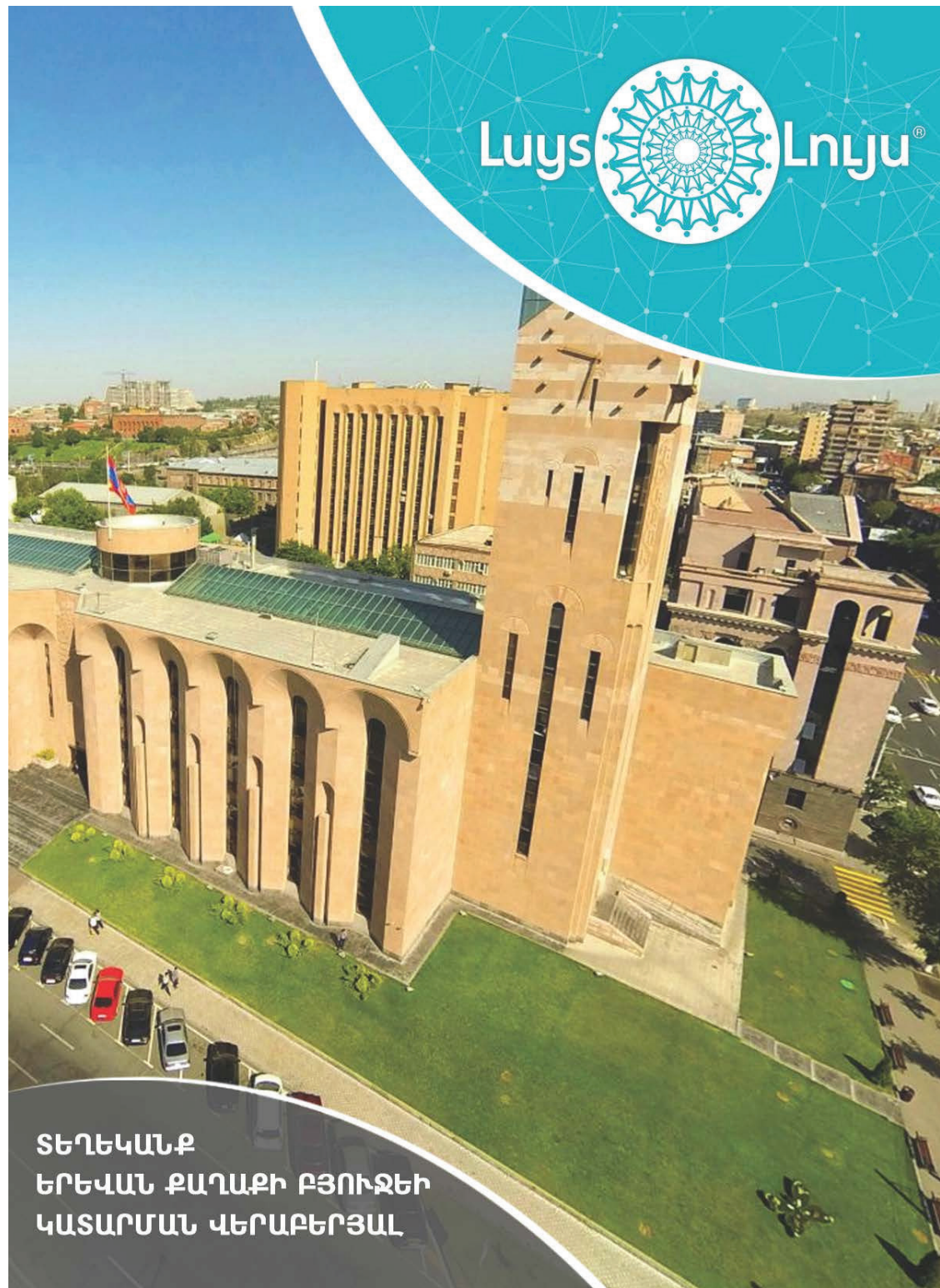
2024 թվականի առաջին ինն ամիսների ՀՀ պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության վերաբերյալ

[Անցնք հղումով](#)

Ամփոփ վերլուծություն Հայաստանի Հանրապետության 2025 թվականի պետական բյուջեի վերաբերյալ

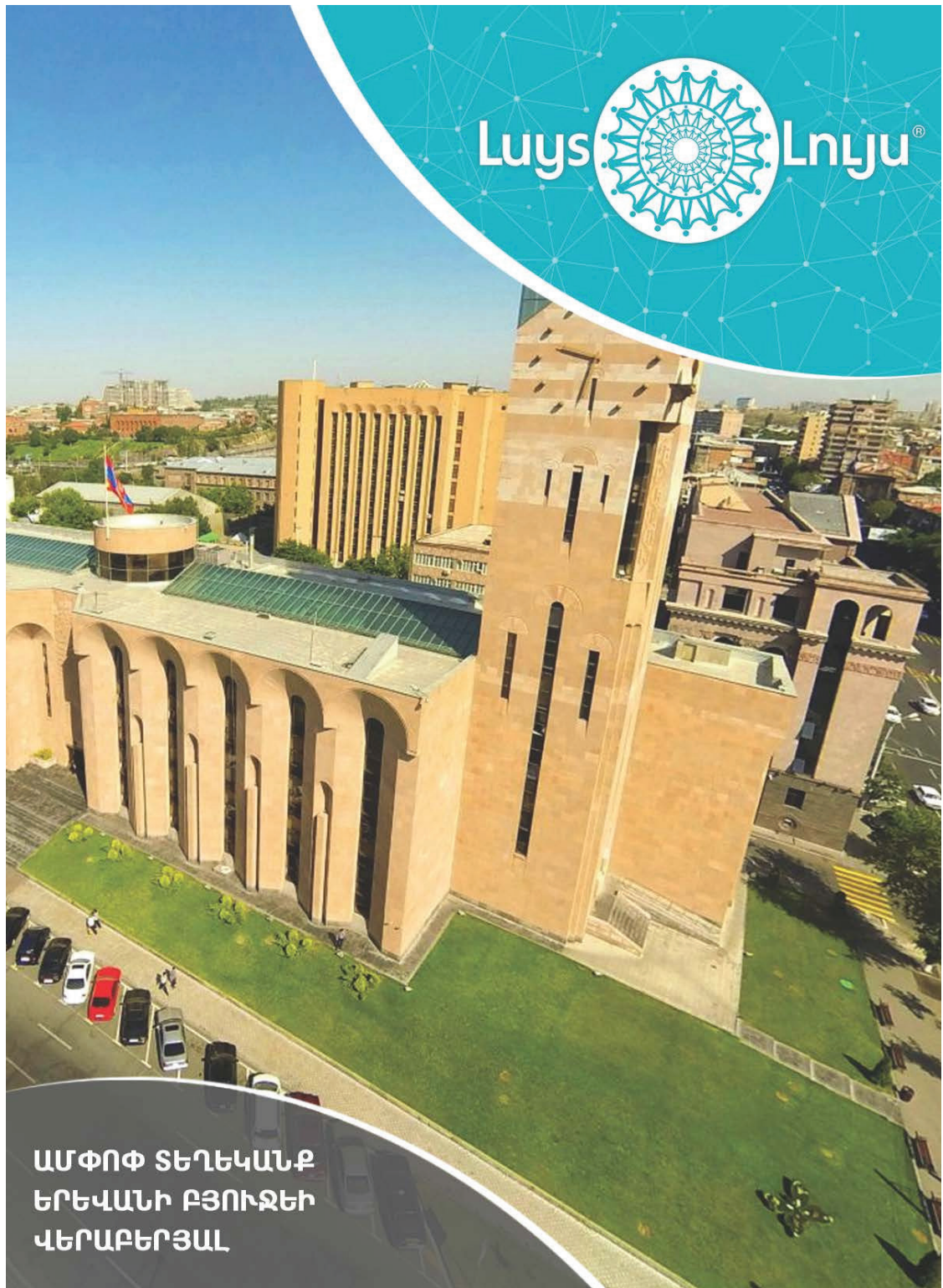
[Անցնք հղումով](#)

Երևանի բյուջե |

Տեղեկանք Երևան քաղաքի 2023թ. բյուջեի կատարման վերաբերյալ

 Անցե՛ք հղումով

Ամփոփ վերլուծություն 2025թ. Երևանի բյուջեի վերաբերյալ

 Անցե՛ք հղումով

Ինդեքսներ |

Կոռուպցիայի ընկալման
ինդեքս (2023)

 Անցե՛ք հղումով

Տնտեսական ազատության
ինդեքս (2024)

 Անցե՛ք հղումով

ՀՀ Մարդկային Ներուժի
զարգացման ինդեքսները և
ցուցանիշները (2023/2024)

 Անցե՛ք հղումով

ՀՀ Էներգիայի վերափոխման
ինդեքս (2024)

 Անցե՛ք հղումով

ՀՀ Գեներային անհավասարության
ինդեքս (2023)

 Անցե՛ք հղումով

ՀՀ ճանապարհորդության և
զբոսաշրջության զարգացման
ինդեքս (2024)

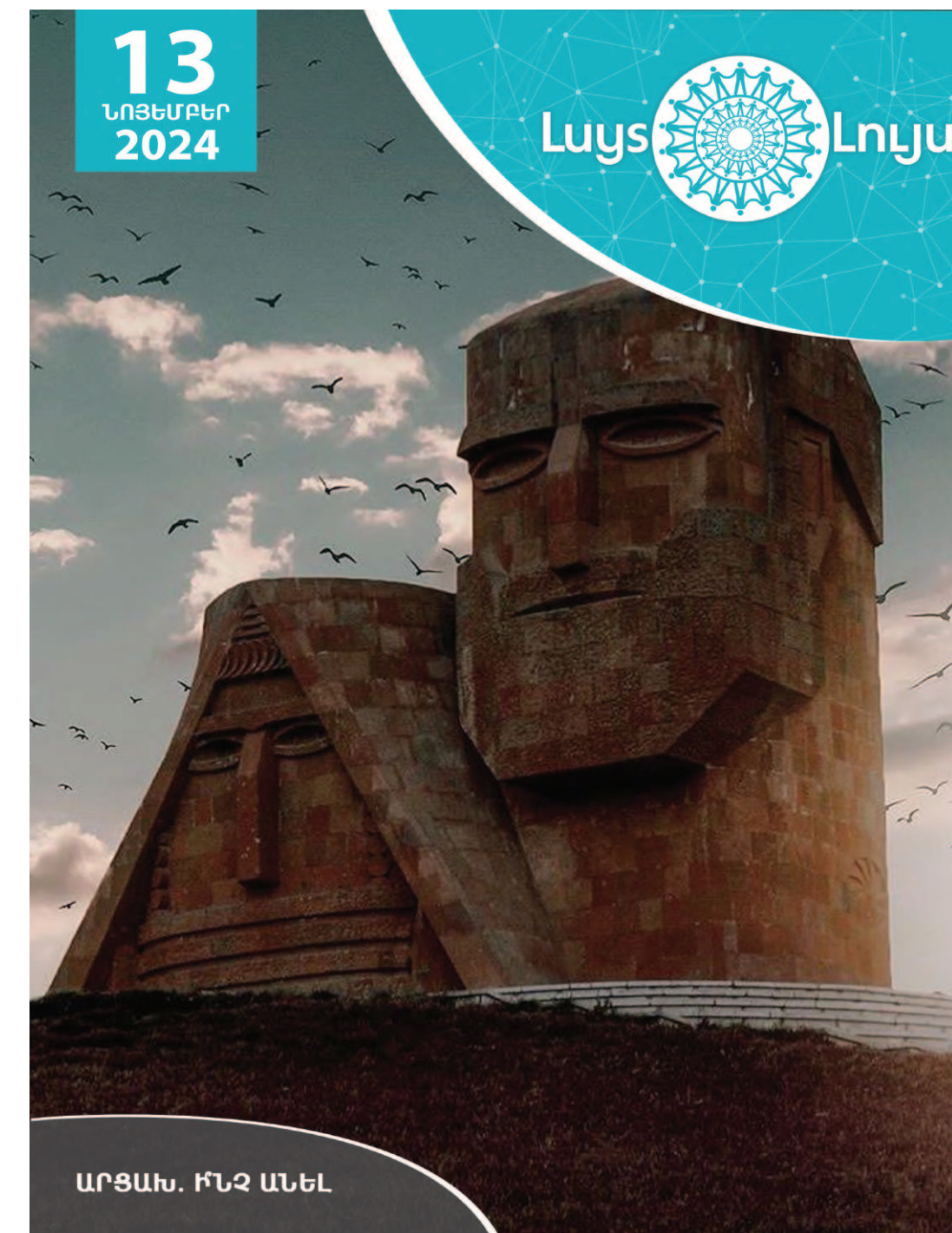
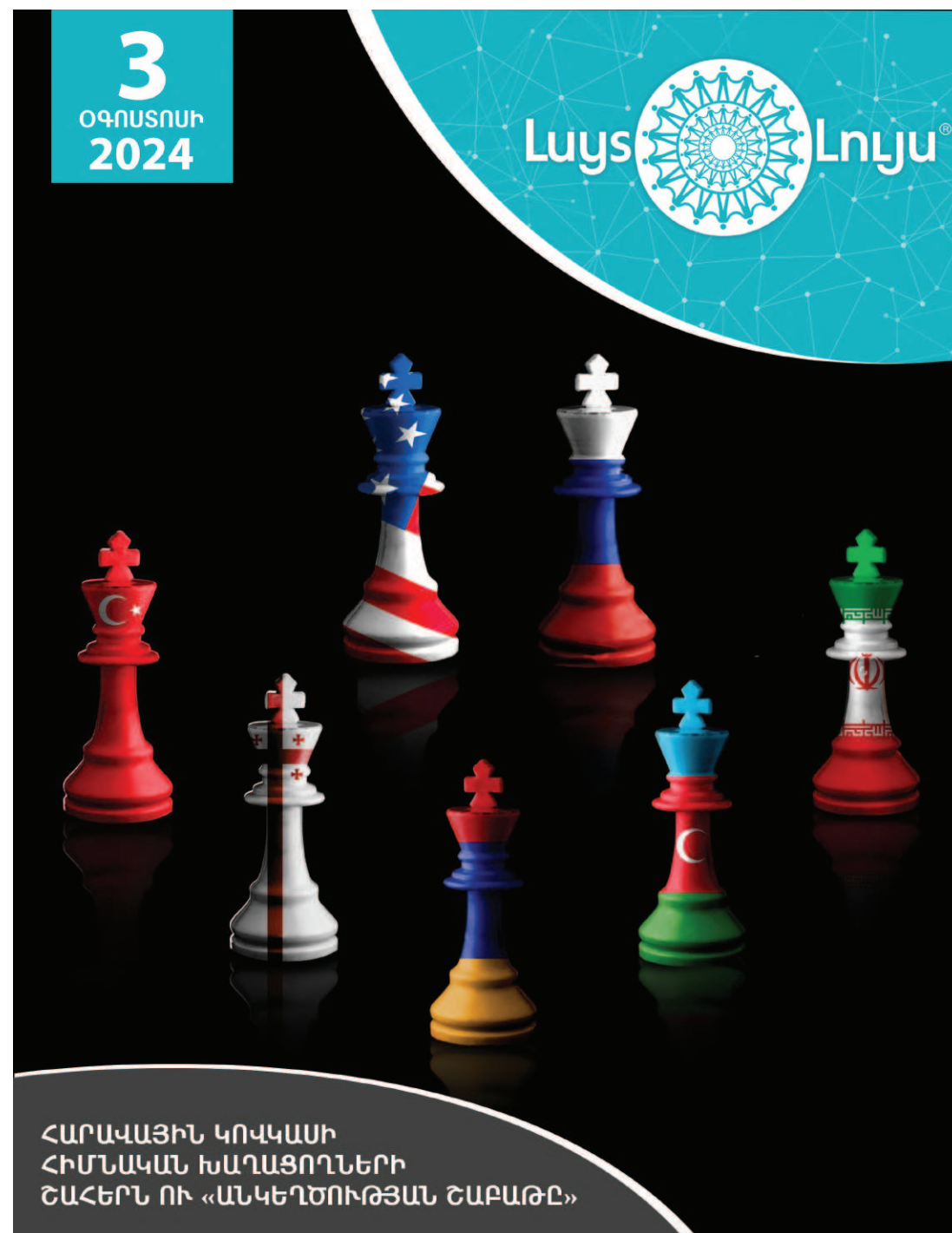
 Անցե՛ք հղումով

Կառավարության միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր |

ՀՀ կառավարության 2025-2027 թվականների
միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը

 Անցե՛ք հղումով

 [Անցե՛ք հղումով](#)

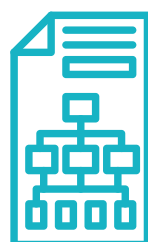
 [Անցե՛ք հղումով](#)

 [Անցե՛ք հղումով](#)

 [Անցե՛ք հղումով](#)

Հետազոտական ուղղությունների կողմից կատարված հրապարակումները հասանելի են՝

 www.luys.am/publications

Հաշվետու տարվա ընթացքում մեր մասնագիտական թիմը պատրաստել է **մանրամասն և հիմնավորված** փաստաթղթեր քաղաքական գործիչների և կազմակերպությունների համար՝ նպատակ ունենալով նպաստել արդյունավետ որոշումների կայացմանը:

Մեզ համար կարևոր է, որ

այս հետազոտությունները ծառայեն ավելի տեղեկացված և գիտելիքների վրա հիմնված քաղաքականությունների մշակմանը:

Մենք շարունակաբար աշխատում ենք

այնպիսի փաստաթղթեր մշակելու վրա, որոնք կարող են օգտակար լինել քաղաքական գործընթացների բովանդակությանը և նպաստել պետության զարգացմանը:

«Լույսը» ԶԼՄ-ներում I

2024թ. ընթացքում «Լույս» հիմնադրամի կողմից հրապարկված վերլուծություններն ու իրականացված գործունեությունը լայնորեն լուսաբանվել են հայաստանյան լրատվական հարթակներում

տարվա ընթացքում մոտ

75 ԶԼՄ-ներում

տեղ գտած նյութեր

- տնտեսական
- արտաքին քաղաքական
- իրավական
- հարցազրույցներ

Յուրաքանչյուրը միջինում

30 լրատվական հարթակներում

«Լույս» հիմնադրամի պաշտոնական էջերում տեղադրված յուրաքանչյուր նյութի արտատպում:

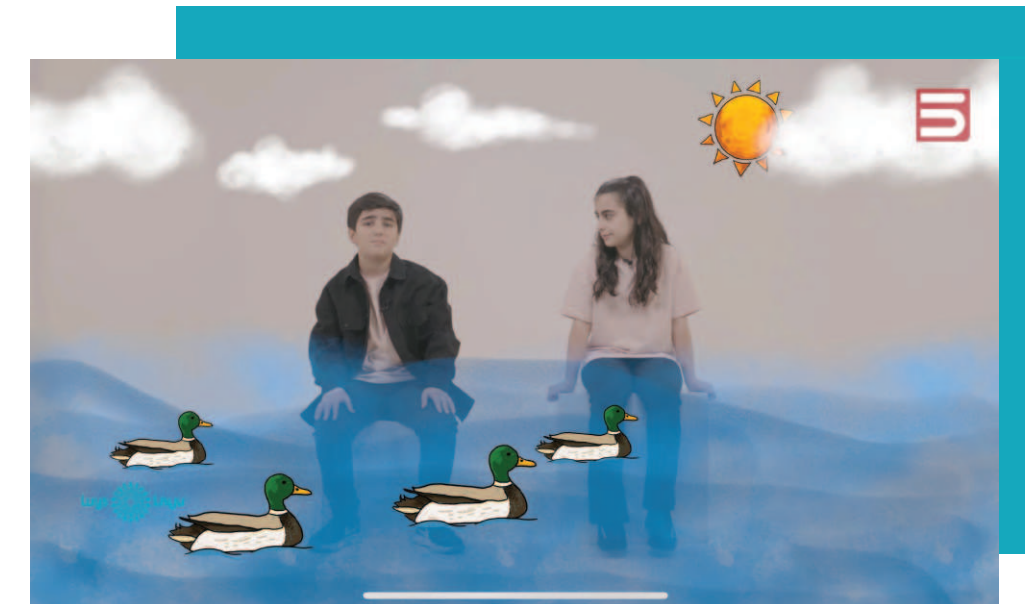
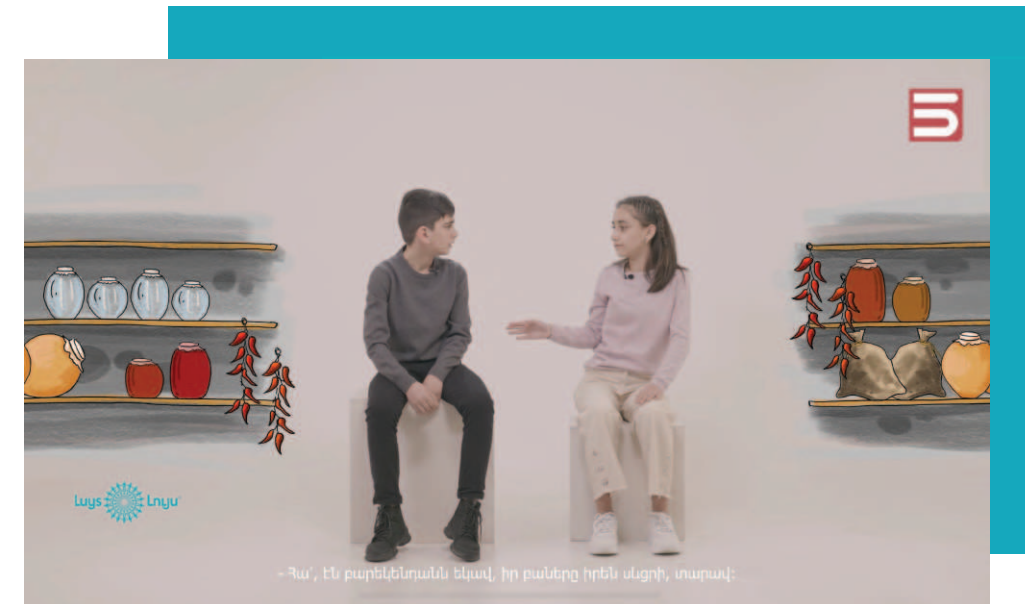
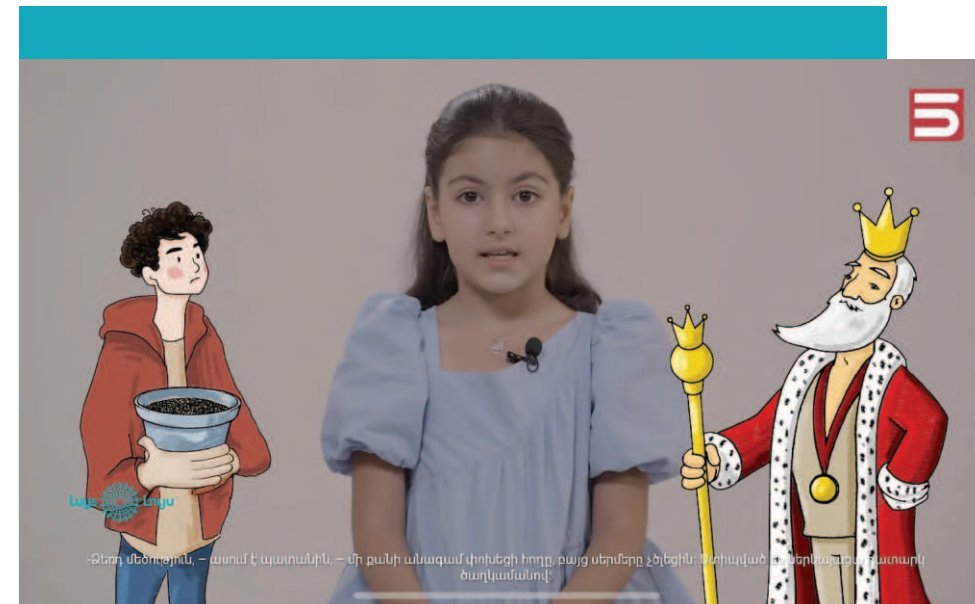
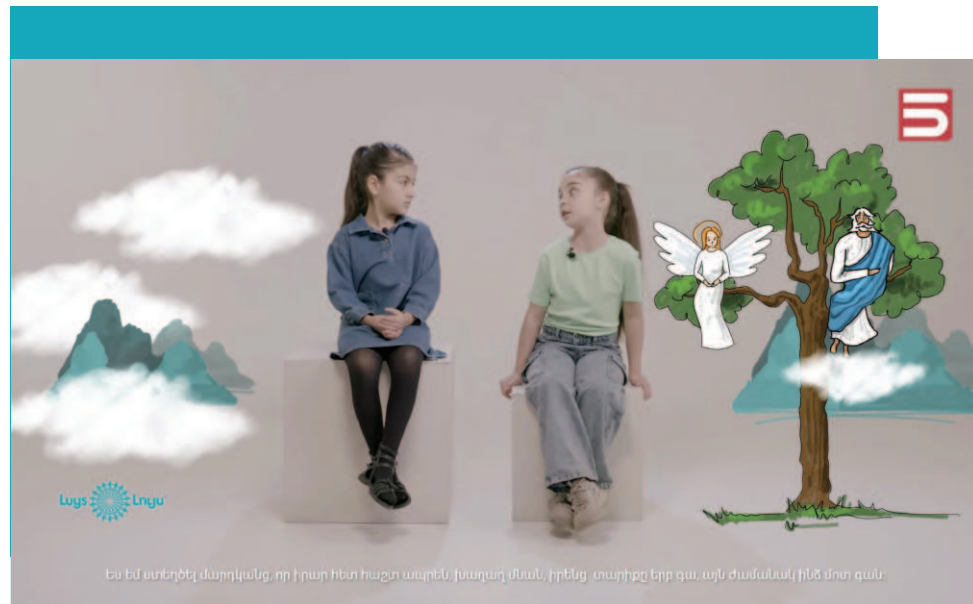
Հաշվետու տարվա կտրվածքով ավելի քան

35 օրվա ներկայացվածություն ԶԼՄ հարթակներում:

Հաշվետու տարվա ընթացքում հիմադրամի կողմից աջակցություն է ցուցաբերվել մի շարք մշակութային, գիտական, կրթական կազմակերպությունների:

Աջակցություն «Արցախերեն» կրթական մանկական
հաղորդաշարին

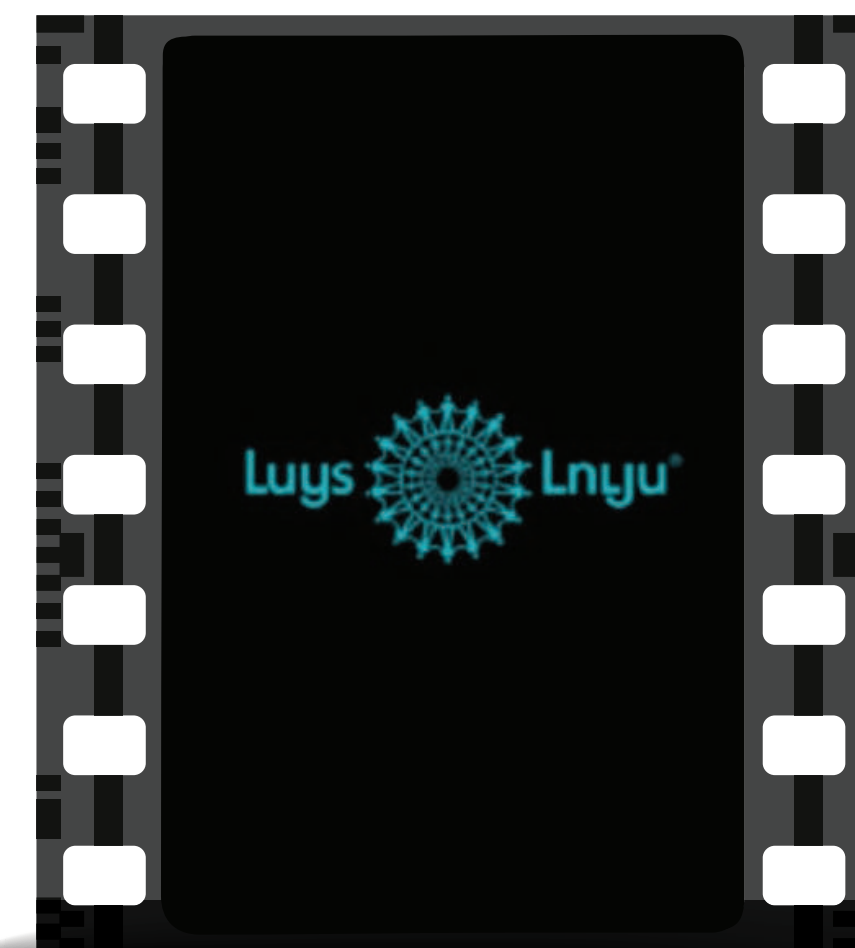

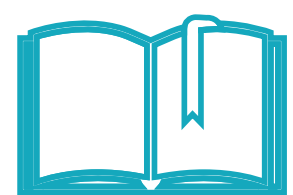
Աջակցություն Արցախից տեղահանված երեխաների «Վերադարձ» կարատեի ակումբին

Աջակցություն Արցախի վերաբերյալ "All I Need" ֆիլմի նկարահանմանը

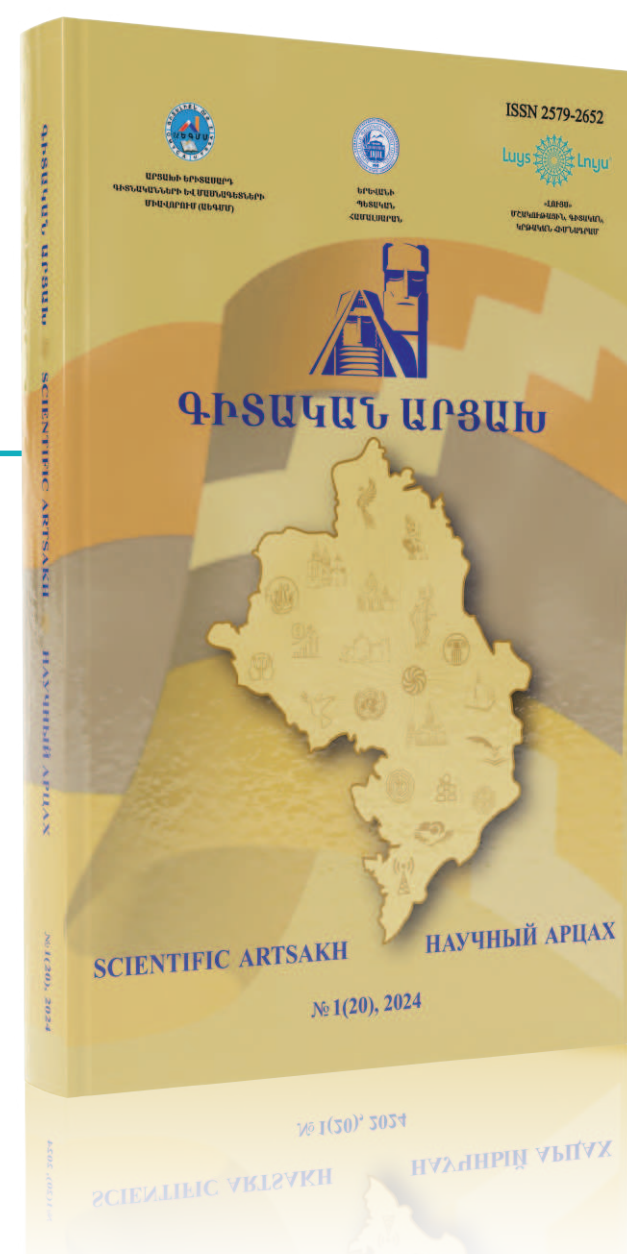

Աջակցություն «Արցախի երիտասարդ գիտնականների և մասնագետների միավորում» ՀԿ-ի «Գիտական Արցախ» պարբերականի տպագրությանը

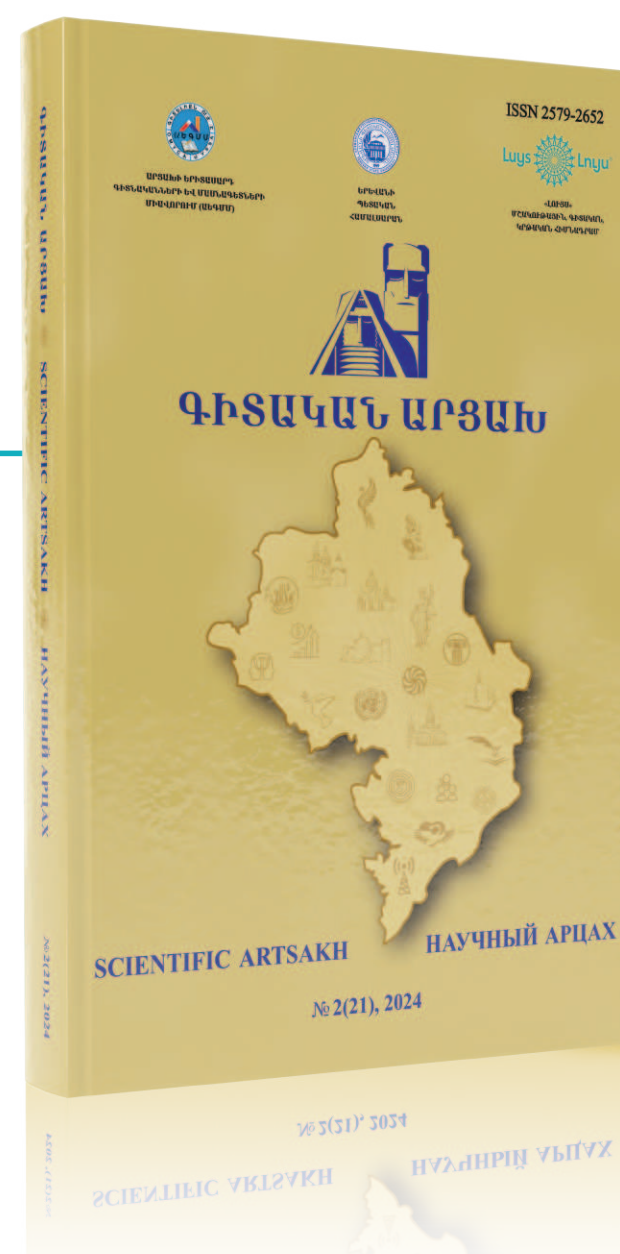
ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՑԱԽ

SCIENTIFIC ARTSAKH
НАУЧНЫЙ АРЦАХ
№ 1 (20), 2024

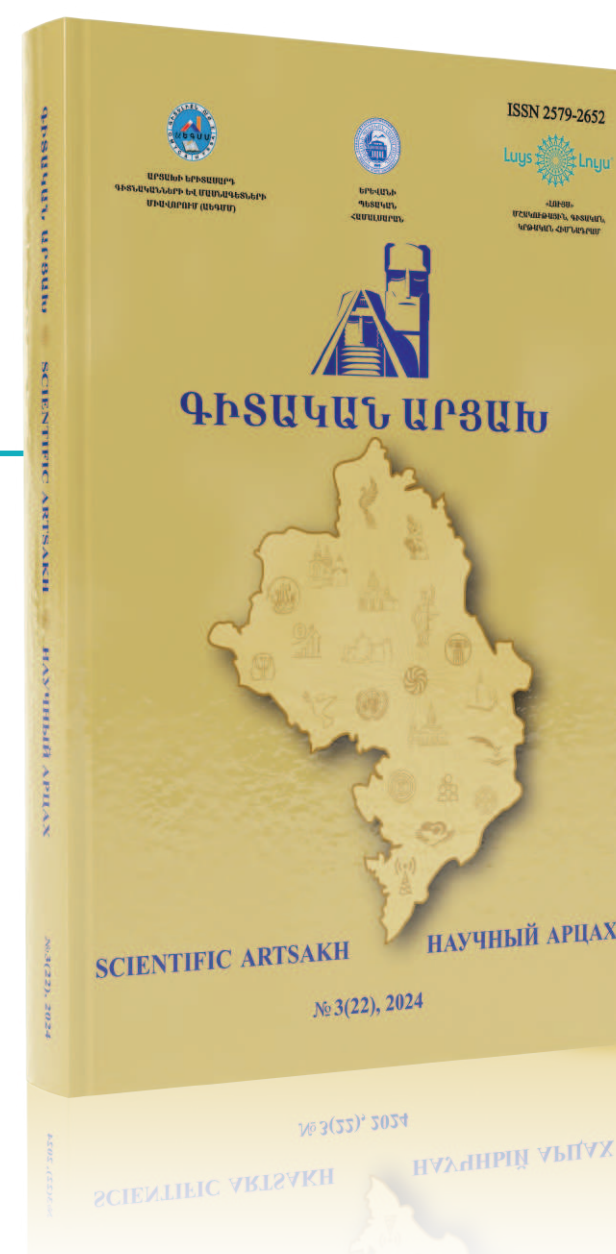
ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՑԱԽ

SCIENTIFIC ARTSAKH
НАУЧНЫЙ АРЦАХ
№ 2 (21), 2024

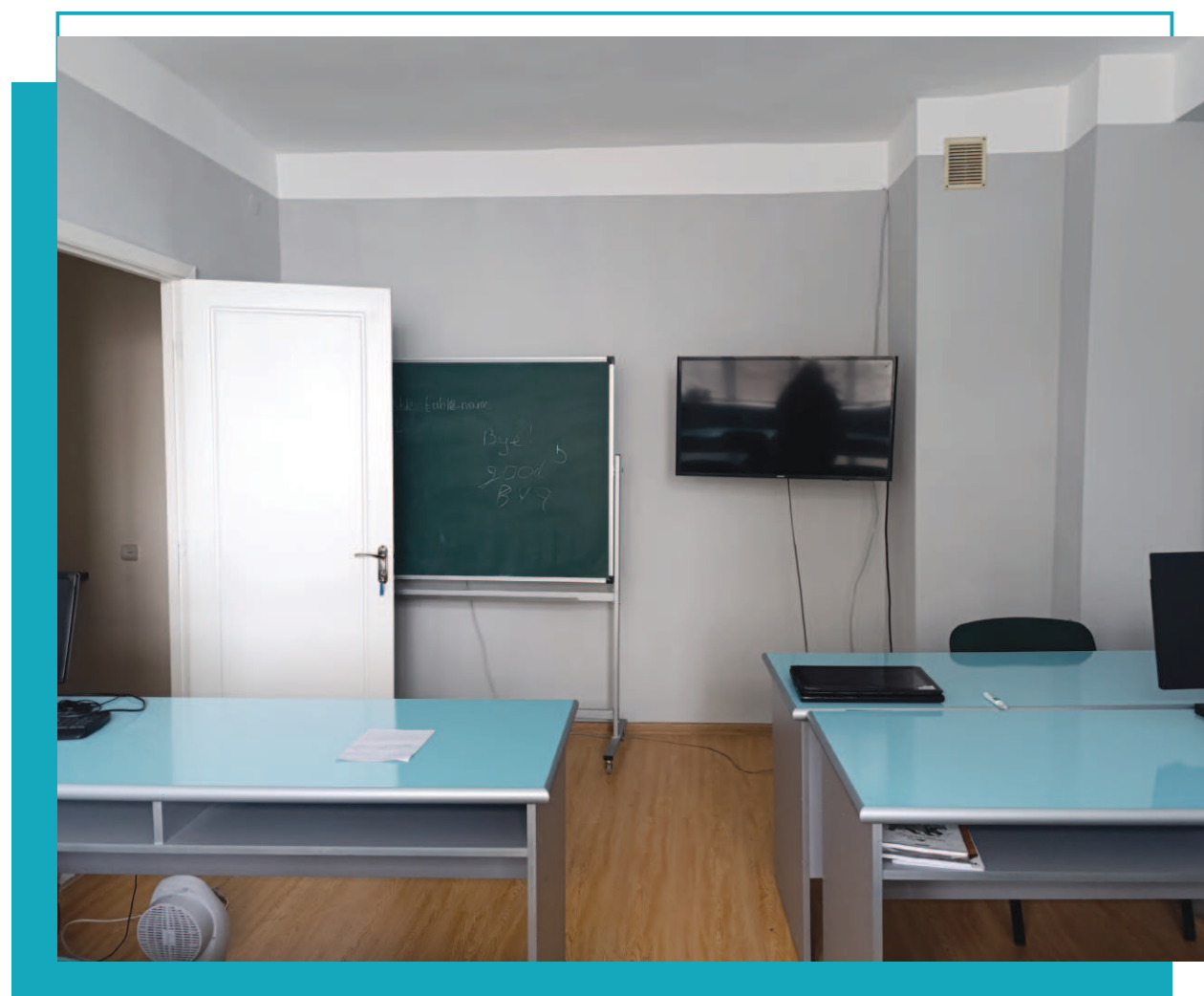
ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՑԱԽ

SCIENTIFIC ARTSAKH
НАУЧНЫЙ АРЦАХ
№ 3 (22), 2024

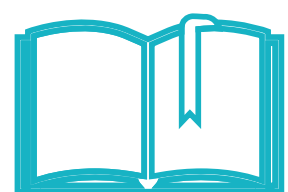
Աջակցություն Շուշիի տեխնոլոգիական համալսարանին

Աջակցություն Արցախի «Մենք ենք մեր սարերը» երգի-պարի համույթի գործունեությանը

«Լույսի» հովանավորությամբ թարգմանվել և հրատարակվել է

Ջոն Միրշայնի
«Մեծ մոլորություն» գիրքը

Աջակցություն մի շարք հետազոտողների աշխատանքին
և նրանց հետազոտությունների իրականացմանն ու
հրապարակմանը

Աջակցություն շախմատի զարգացմանը

- Հաշվետու տարվա ընթացքում «Լույս» հիմնադրամը օժանդակել է Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ հաշմանդամություն ձեռք բերած զինծառայողներին աջակցություն ցուցաբերող կառույցներին:

